

1. Radioloogi ja radioloogiaõe standard

2. Atesteerimisjuhend

1. Käsitlus- ja kasutusala. Käesolev standard spetsifitseerib põhinõuded radioloogile ja radioloogia õele kõigil juhtudel ja igas olukorras, kui Eesti Vabariigi territooriumil kasutatakse meditsiinilise radioloogia vahendeid ja meetodeid haiguste diagnoosimiseks ja raviks inimesel.
2. Radioloogia on arstiteaduse haru, mis hõlmab haiguste diagnoosimist, kasutades ioniseerivat ja mitteioniseerivat kiirgust ning ultraheli, aga ka haiguste ravi ioniseeriva kiirgusega.
3. Radioloog on eriarst, kes tegeleb radioloogiaga.
4. Radioloogia õde on eriharidusega meditsiiniõde, kes tegeleb radioloogiliste protseduuride vahetu teostamisega.
5. Radioloogiks saab olla spetsialist, kes valdab riigikeelt Keeleseaduse nõuete kohaselt ning vastab ühele järgmistest kriteeriumidest:
 6. on edukalt omandanud erialase residentuuriprogrammi Eesti Vabariigis;
 7. on lõpetanud enne 1. septembrit 1997.a röntgenoloogia internatuuri;
 8. on lõpetanud enne 1. septembrit 1996.a. röntgenoloogia internatuuri või spetsialiseerumiskursused röntgenoloogia, ultrahelidiagnostika, kompuutertomograafia, angiograafia, nuklearmeditsiini, magnetresonantstomograafia või kiiritusravi erialal ning töötanud seejärel radioloogina vähemalt 3 aastat;
 9. on omandanud Eesti Vabariigis kehtivale residentuuriprogrammile vastava erialase spetsialiseerumiskursuse osaliselt või täielikult välismaal ning sooritanud Eestis atestatsioonieksami;
Erandjuhtudel, mis ei vasta punktide a.), b.) ja c) nõuetele, võib atesteerimiskomisjon teha kvalifikatsiooni määramisel erandeid, kuid mitte rohkem kui ühe arsti ja ühe õe suhtes aastas.
6. Radioloog peab valdama teoorias ja praktikas järgmisi teadmisi ja oskusi:
 - 6.1. Alusteadmised ja -oskused
 - kujutise tekkimise füüsikalised alused (s.h. konventsionaalröntgenoloogia, kompuutertomograafia, nuklearmeditsiin, magnetresonantstomograafia, ultraheli);
 - radioloogia protseduuride kvaliteedi kontroll ja kvaliteedi tagamine;
 - kiirguskaitse;
 - kiirgusfüüsika;
 - radiobioloogia;
 - anatoomia, füsioloogia, biokeemia ja radioloogiliste protseduuride teostamisega seotud tehnikad;
 - kontrastainete ja radiofarmatseutikumide farmakoloogia ja kliiniline kasutamine;
 - arvutiteaduse põhitõed.
 - 6.2. Patoloogia alased teadmised ja oskused
Inimese patoloogia ja patofüsioloogia.

6.3. Kaasaegne kliiniline praktika

Kaasaegse hea kliinilise praktika (*good clinical practice*) tundmine.

6.4. Kliiniline radioloogia

Ekspertteadmised kaasaegse kliinilise radioloogia alal, s.h.:

- organi- või süsteemikesksed alaerialad (näit. luude, liigeste ja pehmete kudede, rinnanäärmete, rindkere, hingamisteede, seedetrakti, hammaste, kõrva-nina-kurgu, kuse- ja suguelundite, südame ja veresoonte, neuroloogiline ja sünnitusabi alane radioloogia), kasutades konventsionaalröntgenoloogiat, ultrahelidiagnostikat, interventsionaalradioloogiat, kompuutertomograafiat, magnetresonantstomograafiat, ja nuklearmeditsiini meetodeid;
- vanusekesksed alaerialad (näit. lasteröntgenoloogia);
- interventsionaalsed protseduurid (näit. sihtbiopsia, dreeneerimine);
- kiiritusravi;
- urgentne radioloogia.

6.5. Juhtimine

Multidistsiplinaarse kõrgtehnifitseeritud üksuse administratiivse ja finantsjuhtimise põhialused.

6.6. Teadusuuringud

Teadustegevuse meetodite põhielementide (s.h. statistika) tundmine, võimaldamaks erialapublikatsioonide mõistmist ning edendamaks oma tegevuse teaduslikku analüüsi.

6.7. Seadusandlus

Meditisiinilist ja radioloogilist tegevust puudutavate seaduste ja normdokumentide tundmine.

7. Radioloogia õde peab olema pädev samades valdkondades nagu radioloog (punktid 6.1. kuni 6.7), kuid teadmiste sisu peab olema vastavuses radioloogia õe töö sisuga.
8. Radioloogiaõeks saab olla vaid meditsiiniõe haridusega spetsialist, kes valdab riigikeelt Keeleseaduse nõuete kohaselt ning kes on läbinud radioloogia alased spetsialiseerumiskursused.
9. Radioloogi ja radioloogiaõe teadmisi ja oskusi (kvalifikatsiooni) hindab atesteerimiskomisjon.
10. Atesteerimiskomisjoni tegevuse eesmärgiks on hinnata, kas ja milliseid radioloogilisi protseduure on spetsialist (radioloog või radioloogiaõde) võimeline kvaliteetselt ja ohutult oma töökohal teostama.
11. Atesteerimiskomisjon moodustatakse vähemalt 11 -liikmelisena ning see koosneb järgmiste alaerialade tippspetsialistidest: konventsionaalne röntgenoloogia, laste röntgenoloogia, täiskasvanute konventsionaal- ja dopplerultraheliuuring, laste täiskasvanute konventsionaal- ja dopplerultraheliuuring, günekoloogiline ultrahelidiagnostika, interventsionaalradioloogia, kompuutertomograafia, magnetresonantstomograafia, nuklearmeditsiin, kiiritusravi, radioloogia kvaliteet, kiirgusohutus. Atesteerimiskomisjoni koosseisu kuulub radioloogiaõdede ühingu esindaja juhul, kui komisjon hindab radioloogiaõdede kvalifikatsiooni.
12. Kõik Eestis töötavad radioloogid ja radioloogia õed peavad läbima atestatsioonikomisjoni vähemalt üks kord iga viie aasta järel ning sooritama kvalifikatsioonieksami. Spetsialistidel, kes ei soorita eksamit ettenähtud tähtajal, ei ole õigust töötada Eestis radioloogia erialal.

13. Radioloogil ega radioloogia õel ei ole lubatud alustada ilma erialase atesteerimiskomisjoni loata radioloogilist tegevust riiklikus või munitsipaalasutuses ega taotleda litsentsikomisjonilt vastavat luba erapraksises töötamiseks.
14. Atesteerimiskomisjoni istungid toimuvad kaks korda aastas: juuni ja detsembri teisel kolmapäeval.
15. Atesteerimisele pääsemiseks tuleb komisjonile esitada hiljemalt 10 päeva enne istungi toimumist järgmised dokumendid:
 16. Atesteeritava avaldus
 17. Asutuse suunamiskiri
 18. Ekspert hinnang, milles kajastub, hinnang atesteeritava kvalifikatsioonile ja hinnang tema praktilise töö koormusele
 19. Täienduskoolituste loetelu
 20. Diplomi või varasema atesteerimise tulemuse koopia
 21. Teised käesolevast dokumendist tulenevad materjalid
 22. Kvalifikatsiooni hindamiseks teostab atesteerimiskomisjon kirjaliku testi, suulise eksami, praktilise ülesande.
 23. Testile pääsevad spetsialistid, kes vastavad punktide 5 või 8 nõuetele, kes on esitanud punktis 15 loetletud dokumendid ning on kogunud vajaliku arvu praktilise töö punkte (radioloog - 20000 punkti ja radioloogia õde - 10000 punkti) või on eelmisest atesteerimisest möödunud aja jooksul tegelenud radioloogia alase tegevuse juhendamisega, ning kes on kogunud 10 täiendõppe punkti. Praktilise töö punktide arvestuse tabel on antud lisa nr. 1.
 24. Suuliseleksamile ja praktilise ülesande lahendamisele pääsevad kirjaliku testi edukalt sooritanud.
 25. Erinevad täiendõppe vormid annavad punkte järgmiselt:

1-päevane täiendõpe		0,25 punkti
1-nädalased kursused	-	1,0 punkti
konverentsist osavõtt	-	0,5 punkti
suuline ettekanne	-	1,5 punkti
erialane artikkel	-	2,0 punkti
erialased teesid	-	1,0 punkti
1-nädalane stazheerimine	-	0,5 punkti
monograafia	-	5,0 punkti
20. Atesteerimiskomisjoni otsus radioloogi või radioloogia õe kvalifikatsiooni kohta on lõplik.